

โมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย

Structural Equation Modeling of Self-Disclosure in Online Social Network on Undergraduat Students of Private Universities in The Central Region of Thailand

ชัญชนันต์ สมถวิลพ่องใส¹

Chanyanan Somthawinpongsai¹

Received 22 พ.ย. 60 & Retrieved 5 เม.ย. 62

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี (แบบปกติ 4 ปี) ชั้นปีที่ 1 – 4 ในมหาวิทยาลัยเอกชนสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยเขตภาคกลางใน ภาคเรียนที่ 1/2559 โดยใช้การเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบการสุ่มเชิงก้อนหิมะ (Snowball sampling) โดยมีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ จำนวน 30 คนเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ และจำนวน 400 คนเพื่อใช้ในการสอบถามด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์มี 5 มิติ ได้แก่ 1. มิติความกว้าง 2. มิติความลึก 3. มิติเจตนา 4. มิติความซื่อสัตย์ ความถูกต้อง และ 5. มิติการนำเสนอด้านบวก ลบ องค์ประกอบของการเปิดเผยในเครือข่ายตนเองสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยมี 6 องค์ประกอบและมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ 1. ความต้องการเล่าเรื่องของตนเอง 2. การติดตามเรื่องราวของผู้อื่น 3. การสร้างแรงบันดาลใจในชีวิต 4. บันทึกความทรงจำในเหตุการณ์ 5. การระบุตัวตน 6. ความตั้งใจโดยมีการพิจารณา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 68.972 และมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: โมเดลสมการโครงสร้าง การเปิดเผยตนเอง และเครือข่ายสังคมออนไลน์

¹ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี .

¹ Lecturer of Faculty of Business Administration Pathumthani University.

Abstract

The objectives of this research were 1) to study self-disclosure through Social Media: 2) to analyze the element of self-disclosure through social media and 3) to examine the accordance of the element model of self-disclosure through social media of undergraduate students of private universities in central region of Thailand with empirical information. The target group consisted of undergraduate students (4 years program) of private universities in the central region of Thailand in the academic year 2016. By choosing a random sample of snowball and the specific property, the number 30 people to use in the interview and the 400 people to use in the inquiry by questionnaire. Data were analyzed by content analysis and factor analysis. The study results found that self-disclosure through social media in 5 dimensions: 1) breadth dimension 2) depth dimension 3) purpose dimension 4) honesty dimension and 5) positive and negative presentation dimension. The element of self-disclosure through social media and of undergraduate students of private universities in the central region of Thailand had 6 elements and had the accordance with the empirical information that 1. Narrative of their own. 2. Follow the stories of others. 3. to inspire life. 4. Memoirs of the event. 5. Identification and explain 6. Intention and consideration. The variance was 68.972 percent and is consistent with empirical data.

Key words: Business Performance Efficiency Competitive Advantage Technological Capability and Interorganizational Collaboration

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาในระดับปริญญาตรีนิยมใช้เพื่อแสดงตัวตน ค้นหาตนเอง และอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิต จากมีตราพดิจิตอล โดยผ่านกลุ่มเพื่อนในสังคมออนไลน์ที่มีจำนวนมาก เป็นสื่อที่วัยรุ่นยุคใหม่ใช้เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาตัวตนสู่การเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต โดยการผสมผสานระหว่างข้อมูลความเป็นที่ส่วนตัวและความเป็นสาธารณะของข้อมูล (Jin Yeong Bak, Chin Yew Lin, Alice Oh, 2014) ประเด็นสำคัญที่ทำให้นิยมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือการเปิดเผยตนเองเพื่อสร้างการยอมรับในสังคม ทำให้กระบวนการสังคมประภคตซึ่งเป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัยการฝึกฝนให้สมาชิกของสังคม ได้เรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ ตลอดจนวัฒนธรรมของสังคม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจากกลุ่มเพื่อนในเครือข่ายที่มีความหลากหลายของปริมาณเพื่อนและเชื้อชาติเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจน เกิดปัญหาเกี่ยวกับการอ้างคร้กษาอนุรักษ์

วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ประจำชาติ เกิดพฤติกรรมสังคมก้มหน้า ไม่มีความสนใจในบุคคลรอบข้าง ทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวเข้าสู่สังคมและปัญหาอื่นๆตามมา (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2559) หน่วยงานในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนต่างให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ยังไม่มีการศึกษาการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ในสังคมไทยอย่างชัดเจน และเป็นการศึกษาที่ใช้ตัวแปรจากงานวิจัยในต่างประเทศทั้งหมด การศึกษาของผู้วิจัยในครั้งนี้จึงศึกษาการเปิดเผยตนเองโดยการสร้างตัววัดที่เกิดจากบริบทในสังคมไทยด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมเพื่อเติมเต็มช่องว่างสร้างความสมบูรณ์ให้กับปรากฏการณ์ สร้างความแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมาในอดีต นับเป็นการศึกษาการเปิดเผยตนเอง ในบริบทสังคมไทยที่ยังไม่เคยมีใครศึกษามาก่อนหน้านี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย

เอกชนเขตภาคกลางของไทย

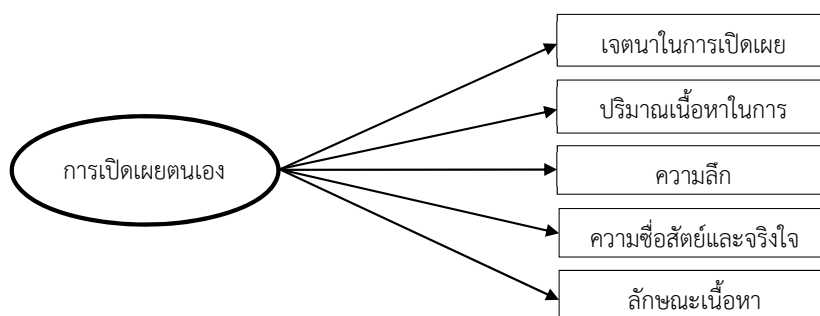
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย

3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย

บททวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นปรากฏการณ์ที่ยังไม่มีทฤษฎีเฉพาะ สาขาวิชานำมาอธิบาย โดยการศึกษาส่วนใหญ่ ยืมทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา และสังคมวิทยาใช้ในการอธิบายพฤติกรรม (Lee Zach, Cheung Christy, Chan Tommy, Wong Randy, 2016) การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำ แนวคิดการเปิดเผยตนเอง อันเป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม และงานวิจัยเกี่ยวข้องมาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ โดยอาศัยทฤษฎีการเจาะทางสังคม (Social penetration theory) จากแนวคิดของ Altman และ Taylor (1973) ที่ว่าการเปิดเผยตนเองเป็นการกระทำที่ทำให้ตนเป็นที่รู้จัก โดยแบ่งเป็น

ข้อมูลส่วนตัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรักษาและสลายความสัมพันธ์ เปรียบเสมือนวัฏจักรแห่งการพัฒนาตนเอง โดยมีการวัดการเปิดเผยตนเองอย่างหลากหลาย ประเด็นแรกวัดจากความกว้าง อันได้แก่ปริมาณของข้อมูลที่แลกเปลี่ยนและความลึกของข้อมูลอันเป็นคุณภาพความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เปิดเผย (พิชญานี ภู์ตระกูล, 2016) ประเด็นที่สองวัดจากมาตรวัด General Disclosiveness Scale (GDS) ตามแนวคิดของ Wheelless (1978) ใน 5 มิติ ได้แก่ 1. เจตนาในการเปิดเผยตนเอง 2. ปริมาณการเปิดเผยตนเอง 3. ความซื่อสัตย์และจริงใจในการเปิดเผยตนเอง 4. ความใกล้ชิด และ 5. ลักษณะของเนื้อหาในการเปิดเผยตนเองในด้านดีและไม่ดี การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการเปิดเผยตนเองในบริบทสังคมไทยที่ชัดเจนและทันสมัยจึงใช้มาตรวัด General Disclosiveness Scale (GDS) ในการวัดการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่ามาตรวัดดังกล่าวเป็นมาตรวัดที่ได้รับการยอมรับและได้รับความนิยมในการศึกษาการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Hashem Abdullah Almakrami, 2015; Cheung, Chiu Lee, 2010; Michael Stefanone, 2013)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยเป็นการศึกษาเฉพาะเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กโดยผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอรายละเอียดไว้ในระเบียบวิธีวิจัยในลำดับต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1

ประชากร นักศึกษาวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี (แบบปกติ 4 ปี) ชั้นปีที่ 1 – 4 อายุระหว่าง 17 - 23 ปี อยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เขตภาคกลางใน ภาคเรียนที่ 1/2559 ใน 6 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มหาวิทยาลัยธบุรี ม.กรุงเทพธนบุรีและ ม.เทคโนโลยีมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี (แบบปกติ 4 ปี) ชั้นปีที่ 1 – 4 อายุระหว่าง 17 - 23 ปี จำนวน 30 คน ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เขตภาคกลางใน ภาคเรียนที่ 1/2559 ซึ่งการเลือกผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ด้านอายุ และเขตพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยที่ศึกษา โดยใช้การเลือกแบบการสุ่มเชิงกอนหิมะมีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ดังนี้คือ เป็นผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก ในเพศหญิงและเพศชาย ที่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ เป็นผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีการเปิดเผยตนเอง จากกิจกรรม การโพสต์ การแสดงความคิดเห็นจากข้อความและรูปภาพโดยสื่อสารกับเพื่อนหลายกลุ่มเช่นเพื่อนสนิท เพื่อนร่วมสถาบันครอบครัว คนรัก คนรู้จักและเป็นสมาชิกของเฟซบุ๊ก

ระยะที่ 2

ประชากร นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยประจำปี 2557 จาก มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลาง 42 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยจำนวน 600 คน จากมหาวิทยาลัย 6 แห่ง แห่งละ 100 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยปทุมธานี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยแต่ละมหาวิทยาลัยได้มาด้วยการเลือกแบบจับฉลาก ทั้งนี้ ในแต่ละมหาวิทยาลัยผู้วิจัยจะเลือกตัวอย่างจาก 2 คณะ คือ คณะบริหารธุรกิจ และ นิเทศศาสตร์ คณะละ 50 คนด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มโดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างในกรณีที่ตัวแปรตามเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และทราบขนาดของประชากร ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (Cooper & Scindler, 2001) ได้จำนวนนักศึกษา จำนวน 587 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้จำนวนตัวอย่าง 600 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ ทั้งนี้เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการวิจัย (สุวิมล ติรกันันท์, 2548) จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุด ในการประมาณค่าร้อยละ 8 ได้จำนวนตัวอย่าง 600 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย จาก 42 แห่งได้มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยปทุมธานี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ขั้นที่ 3 สุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแห่งละ 100 คนจำแนกเป็นนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ 50 คนและคณะนิเทศศาสตร์ 50 คน รวมได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 600 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือระยะที่ 1 คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยกำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้า จำนวนทั้งหมด 9 ข้อ มีการกำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้า แล้วนำไปให้อาจารย์

ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน อันประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคมวิทยา เครือข่ายสังคมออนไลน์ ตลอดจนนักวิจัยเชิงคุณภาพได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือระยะที่ 2 คือ แบบสอบถามการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย แบบมาตร ประมาณค่า 5 ระดับ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วโดย พิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) และ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มนิสิต/นักศึกษา 30 คน มีค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค อยู่ระหว่าง 0.718 – 0.898 โดยพิจารณาค่าที่มากกว่า .70 จึงจะถือว่า ใช้ได้ (George and Mallery, 2003)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบคุณภาพข้อมูลจาก 3 วิธี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต และการวิจัยเอกสารตรวจสอบคุณภาพข้อมูลแบบสามเส้า (งามพิศ สัตย์สงวน, 2547)

วิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ โดยถือเกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.30 เป็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบนั้น (Richard A.Johnson, DeanW.Wichern, 2007) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทยด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

ผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาซึ่งความหมายของการเปิดเผยตนเองได้ ดังนี้ การเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลาง คือ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อบอกเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน โดยใช้การออนไลน์ทั้งวันโดยปิดค้างไว้เมื่อว่างจึงมาดูการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อขายของ ทำให้ชีวิตมีความสดชื่นและความสบายใจ บอกว่าอยู่กับใคร อยากให้เพื่อนได้เห็นชีวิตของตนเองด้วยประเด็นที่หลากหลาย เพื่อพูดคุยปลดปล่อยอารมณ์ บอกเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ระบายความรู้สึก แสดงความคิดเห็นที่อยากบอก ความสนุก ติดตามเรื่องราวต่าง ๆ บันทึกความทรงจำด้วยรูปภาพ ต้องการรู้เรื่องราวของคนอื่น แสดงความคิดเห็นต่อกระแสสังคม เตือนภัยจากเหตุการณ์ที่ตนเองพบเจอมา ขอรับบริจาคช่วยบุคคลที่ประสบทุกข์ และสร้างความสนใจจากคนรอบข้าง เปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยข้อเท็จจริง มีการระบุตัวตนแบบคร่าว ๆ ของตนเอง ใช้ชื่อจริง นามสกุลจริงในการเป็นเจ้าของบัญชีเครือข่ายสังคม และเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์เมื่อมีความรู้สึกดี และมีความรู้สึกไม่ดี

2. การเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลางโดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตั้งแต่ 0.62 - 1.19 โดยมีองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ 6 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.470 – 10.773 โดยที่ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ความต้องการเล่าเรื่องของตนเอง 2. การติดตามเรื่องราวของผู้อื่น 3. การสร้างแรงบันดาลใจในชีวิต 4. บันทึกความทรงจำในเหตุการณ์ 5. การระบุตัวตน และ 6. ความตั้งใจโดยมีการพิจารณาสามารถร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของตัวแปรทั้งหมดได้ร้อยละ 68.97 ตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสกัดองค์ประกอบที่ได้หลังจากการหมุนแกนองค์ประกอบ

องค์ประกอบของการเปิดเผยตนเอง ในเครือข่ายสังคมออนไลน์		ร้อยละของ ค่าไอเกนส์	ร้อยละของ ความแปรปรวน	ร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1.ความต้องการเล่าเรื่องของตนเอง	10.77	29.11	29.11	
2.การติดตามเรื่องราวของผู้อื่น	4.14	12.19	41.31	
3.การสร้างแรงบันดาลใจในชีวิต	2.19	5.92	47.23	
4.บันทึกความทรงจำในเหตุการณ์	1.86	5.04	52.28	
5.การระบุตัวตน	1.59	4.31	56.59	
6.ความตั้งใจโดยมีการพิจารณา	1.47	4.30	60.89	

3. โมเดลองค์ประกอบการเปิดเผยตนเอง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบมาตรฐานแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลองค์ประกอบการเปิดเผยตนเอง พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.93 สามารถเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านความต้องการในการเล่าเรื่องราวของตนเอง ($\beta = 0.93$) รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบด้านการบันทึกความทรงจำในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ($\beta = 0.85$) องค์ประกอบด้านความต้องการสร้างแรงบันดาลใจในชีวิต ($\beta = 0.70$) องค์ประกอบด้านการติดตามเรื่องราวของผู้อื่น ($\beta = 0.69$) องค์ประกอบด้านการระบุตัวตน ($\beta = 0.66$) และองค์ประกอบด้านความตั้งใจโดยมีการพิจารณาไตร่ตรอง ($\beta = 0.46$) ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) และค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูล พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบการเปิดเผยตนเอง ทั้ง 15 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.308 ถึง 0.788 โดยคู่

ที่มีความสัมพันธ์กัน มากที่สุด คือ ตัวแปรความต้องการในการเล่าเรื่องราวของตนเอง กับตัวแปรการบันทึกความทรงจำในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง มีค่า r เท่ากับ 0.788 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ตัวแปรการระบุตัวตน กับตัวแปรความตั้งใจโดยมีการพิจารณาไตร่ตรอง มีค่า r เท่ากับ 0.308 ผลปรากฏดังภาพ 1

จากตาราง 2 ซึ่งแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) และค่าสถิติ ที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูล พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบ การเปิดเผยตนเอง ทั้ง 15 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.308-0.788 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กัน มากที่สุด คือ ตัวแปรความต้องการในการเล่าเรื่องราวของตนเอง (SD1) กับตัวแปรการบันทึกความทรงจำในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง (SD4) มีค่า r เท่ากับ 0.788 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ตัวแปรการระบุตัวตน (SD5) กับตัวแปรความตั้งใจโดยมีการพิจารณาไตร่ตรอง (SD6) มีค่า r เท่ากับ 0.308

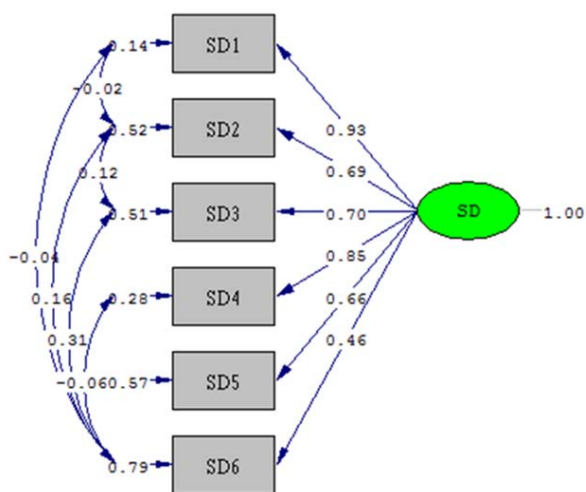
ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบการเปิดเผยตนเอง

ตัวแปร	SD1	SD2	SD3	SD4	SD5	SD6
SD1	1.00					
SD2	0.626**	1.00				
SD3	0.652**	0.610**	1.00			
SD4	0.788**	0.594**	0.592**	1.00		
SD5	0.614**	0.439**	0.474**	0.558**	1.00	
SD6	0.394**	0.482**	0.638**	0.335**	0.308**	1.00

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเปิดเผยตนเอง 6 ด้าน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สัมประสิทธิ์ คะแนน องค์ประกอบ
	b	β			
SD1	0.65	0.93	28.33**	0.86	0.81
SD2	0.44	0.69	17.58**	0.48	0.15
SD3	0.46	0.70	19.00**	0.49	0.09
SD4	0.60	0.85	24.70**	0.72	0.35
SD5	0.50	0.66	17.53**	0.43	0.12
SD6	0.35	0.46	8.76**	0.21	0.06

**p < .01

Chi-Square=1.40, df=3, P-value=0.70523, RMSEA=0.000

ภาพ 1 แสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนเขตภาคกลางของไทย ในครั้งนี้ มีหลายประเด็นที่สอดคล้องกับการศึกษาของ กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ (2557) แต่เป็นความสอดคล้องในบางส่วน การวิจัยชิ้นนี้พบประเด็นการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มเติม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นต่อกระแสสังคม การเตือนภัยจากเหตุการณ์ที่ตนเองพบเจอมา การขอรับบริจาคช่วยบุคคลที่ประสบทุกข์ และการบันทึกความทรงจำด้วยรูปภาพในเครือข่ายสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ ยังมีองค์ประกอบเกี่ยวกับการระบุตัวตนที่พบขึ้นใหม่ จากการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันเฟซบุ๊กมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในสังคมไทย เนื่องจากเป็นสื่อใหม่ที่มีเนื้อหาอันเกิดจากผู้ใช้งานเป็นผู้สร้างขึ้น เป็นเวทีในการรวบรวมความคิดเห็นจากการแสดงความคิดเห็นต่อกระแสสังคมในด้านต่างๆ ทำหน้าที่เตือนภัยและขอรับบริจาค จากเหตุวิกฤตของสังคมจากผู้ประสบเหตุและผู้พบเห็นเอง โดยไม่ต้องผ่านสื่อหลัก ส่วนการบันทึกความทรงจำด้วยรูปภาพในเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นบริการตัวใหม่ของเฟซบุ๊กที่ทำหน้าที่ในการแจ้งเตือนว่าเคยเปิดเผยข้อมูลอะไรไว้ใน วันเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งจากข้อค้นพบทำให้ทราบว่าผู้ใช้มีเจตนาบันทึกความทรงจำของตนเองไว้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นประเด็นเพิ่มเติมจากการศึกษาในอดีต

นอกจากนี้ เฟซบุ๊กยังมีบทบาทสำคัญในเรื่องของการบำบัดทางอารมณ์ของวัยรุ่น ในประเด็นการทะเลาะกับผู้อื่น จึงมักพบภาพความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทอย่างมากในเครือข่ายสังคมออนไลน์ องค์ประกอบที่พบขึ้นใหม่ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 5 การระบุตัวตน โดยการใช้ชื่อจริงนามสกุลจริงในการเป็นเจ้าของบัญชีเครือข่ายสังคมออนไลน์ แต่เมื่อมีการเปิดเผยตนเองในด้านลบ มักจะเปิดเผยภาพที่ระบุตัวตนแบบคร่าวๆ และมีการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวให้เห็นได้เฉพาะกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวัดการเปิดเผยตนเองจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในเครือข่ายสังคมออนไลน์ในภาพรวมมิได้เฉพาะเจาะจงในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือกิจกรรมใดเป็นพิเศษดังนั้นเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดและการพัฒนาที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น การวิจัยในอนาคตอาจมีการจำแนกประเภทของกิจกรรมในเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังมุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาวัยรุ่นภาคกลางซึ่งอาจมีบริบทที่แตกต่างกันเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มอื่นๆ ในประเทศจึงอาจมีความจำเป็นที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงในกลุ่มประชากรต่างๆ

References

- Altman, Taylor, (1973). Social penetration: The development of interpersonal relationships. Oxford. England: Holt Rinehart & Winston.
- Hashem Abdullah Almakrami. (2015). Online Self-Disclosure Across Cultures : A study of Facebook use in Saudia and Australia. Doctor of Philosophy. School of Information System Science and Engineering Faculty: Queensland University of Technology.
- Jin Yeong Bak, Chin-Yew Lin, Alice Oh. (2014). Self-disclosure topic model for classifying and analyzing Twitter conversations. Proceedings of the 2014 Conference on Empirical Methods in Natural Language Processing (EMNLP). P 1986-1996.
- Jourard. (1971). Self-disclosure: An experimental analysis of the transparent self. Oxford, England: John Wiley.
- Krisporn Prasitvisit. (2015). Communication and social capital through Facebook and quality of life in the real world. Thesis, Doctor of Philosophy, Graduate School, Dhurakij Pundit University. (in thai).
- Office of Electronic Transaction Development Public Organization. (2015). User Behavior Survey Report Internet in Thailand, 2015. Pages 30-53. (in thai).
- Pitchayanee Pootrakul Pseudomontha. (2016). Self-Disclosure through Social Media: The Guideline for Study on Influential Factors and Effects. Journal of Behavioral Sciences for Development Behavioral Science Research Institute. Srinakharinwirot University. p2-16. (in thai).
- Richard Johnson, Dean Wichern. (2007). Applied Multivariate Statistical Analysis (6thed.). Upper Pearson Education,Inc.
- Shan Xu, Zheng Wang, Prabu David. (2016). Media multitasking and well-being of university students. Computers in Human Behavior. p.242-e250.
- Stutzman. (2011). Factors Mediating Disclosure in Social Network Sites. Computers in Human Behavior. P.590–598.
- Wang Michael Stefanone. (2013). Showing Off? Human Mobility and the Interplay of Traits, Self-Disclosure, and Facebook Check-Ins. Sage Journals Vol31.
- Wheless Grotz. (1976). Conceptualization and Measurement of Reported Self-Disclosure. Human Communication Research .P. 338–346.
- Wiluluk Sareetrakul. (2559). The effect of using Facebook on teaching performance in Students. BU ACADEMIC REVIEW. Pages 129-139. (in thai).